

Підготовка фахівців в умовах імплементації концептуальних засад розвитку педагогічної освіти в Україні

МАТЕРІАЛИ

**III всеукраїнських педагогічних читань,
присвячених 100-річчю з дня народження
Василя Сухомлинського**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
Херсонської обласної ради
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
КЗ «Кіровоградський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
Криворізький державний педагогічний університет
Науково-консультаційний центр «Освіта і розвиток без обмежень»

Підготовка фахівців
в умовах імплементації концептуальних
засад розвитку педагогічної освіти в
Україні

Матеріали
III всеукраїнських педагогічних читань,
присвячених 100-річчю з дня народження
Василя Сухомлинського

Черкаси – 2018

УДК 378.091.2(063)

*Рекомендовано до друку науково-методичною комісією
Навчально-наукового інституту педагогічної освіти,
соціальної роботи і мистецтва
(протокол № 2 від 05.11.2018 р.)*

Підготовка фахівців в умовах імплементації концептуальних засад розвитку педагогічної освіти в Україні: матеріали III всеукраїнських педагогічних читань, присвячених 100-річчю з дня народження Василя Сухомлинського, м. Черкаси, 15 листопада 2018 р. – Черкаси : Видавець ФОП Гордієнко Є.І., 2018. – 140 с.

У матеріалах збірника висвітлено оприлюднені на III всеукраїнських педагогічних читаннях, присвячених 100-річчю з дня народження Василя Сухомлинського результати наукових досліджень з таких проблем, як: використання творчої спадщини Василя Сухомлинського в підготовці сучасних педагогів; підготовка фахівців для сфери дошкільної та початкової освіти; підготовка фахівців для базової середньої та профільної середньої освіти; підготовка фахівців для фахової передвищої і вищої освіти; підготовка менеджерів для закладів освіти.

Для викладачів закладів вищої освіти, освітніх менеджерів, науковців, здобувачів вищої освіти.

Матеріали публікуються в авторській редакції.

цтва створений факультет інженерів протипожежної безпеки

Третій етап – повоєнний. У цей час фахівці з пожежної охорони виконують важливу місію з запобігання і тушіння пожеж внаслідок бомбардувань. На жаль історичних фактів діяльності навчальних закладів у цей складний для нашої країни період замало.

Четвертий етап (післявоєнний і до 60-х років ХХ ст.) характеризується суттєвими змінами і розширенням системи підготовки кадрів у пожежній охороні. Зокрема освітньо-професійна підготовка середнього начальницького складу здійснювалася у пожежно-технічних училищах (термін навчання складав два з половиною роки). Підготовкою інженерів протипожежної техніки і безпеки займалися на факультеті при Вищій школі МВС СРСР (термін навчання на денній формі – 4 роки і на заочній – 5 років).

Цей період відзначається прийняттям Постанов «Про заходи щодо поліпшення підготовки фахівців і вдосконаленню керівництва вищою і середньою спеціальною освітою в країні» (1966 р.) і «Про заходи щодо подальшого вдосконалення вищої освіти в країні» (1972 р.). Унаслідок прийняття постанов відбуваються зміни у змісті і організації професійної підготовки фахівців пожежної охорони на різних рівнях.

П'ятий етап (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): у зв'язку з прийняттям незалежності країни і відповідно з початком створення вітчизняних сил реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру відбуваються зміни у системі професійної підготовки фахівців пожежної безпеки на території України згорання діяльності командних училищ і створення на їх базі інститутів пожежної безпеки, державного управління у сфері цивільного захисту, академій цивільного захисту та університетів безпеки життєдіяльності.

Література

1. Антонов С. Ю. К проблеме становления и развития пожарно-технического образования в России / С. Ю. Антонов // Вестник ЧГПУ им. И. Я. Яковлева. – 2013. – № 3 (79). – С. 15-23.

О. А. Коваленко, Д. О. Панасенко
Черкаси, Україна

ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

Кожна людина неповторна, з народженням нової людини народжується

новий світ. Людські взаємовідносини – це важлива мудрість життя, яку повинна збагнути кожна людина.

Систематична співпраця закладів дошкільної освіти з родинами, в яких підростають діти, забезпечує єдність змісту, форм і методів, дотримання всіх принципів виховання та навчання, поглиблює знання та вміння батьків. Така взаємодія повинна відповідати, в першу чергу, інтересам дитини й особливостям її розвитку та узгоджуватися з основними принципами «педагогіки партнерства»: повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство; соціальне партнерство [3].

У дошкільному закладі, як і в родинному колі, відбувається розумовий, фізичний, психологічний розвиток дитини, створюються умови для засвоєння дитиною певних соціальних, культурних, духовних та моральних цінностей, здійснюється передача найкращих надбань народу, його звичаїв та традицій, а також формуються та виховуються риси характеру особистості. Але досить часто ми (вихователі та батьки) забуваємо про те, що для маленьких дітей пізнання світу розпочинається з пізнання людини. Добро та зло відкривається перед ними вже в тому, які стосунки між батьками, яким тоном вони звертаються один до одного, які почуття виражають. А розповіді вихователя, який готовий прийти на допомогу чи порадіти разом із дітьми є необхідною умовою повноцінного розвитку дітей і наповнення їх духовного життя.

Виховний вплив батьків та педагогів позначається на особистісному розвитку дитини з наймолодшого віку. Для них дорослі слугують прикладом для наслідування, зразком правильної поведінки в соціумі, тому батьки та вихователі повинні бути максимально уважними до своїх власних слів, дій та вчинків.

Творчий доробок видатних українських педагогів студенти спеціальності «Дошкільна освіта» вивчають у курсі історії педагогіки, дошкільної педагогіки, методик дошкільної освіти та інших [1; 2]. У працях видатного педагога Василя Сухомлинського, таких як «Про виховання», «Як виховувати справжню людину», «Батьківська педагогіка», а також у розповідях і оповіданнях для дітей особливе місце займає родинне виховання. В бесідах «Батьківської педагогіки» [4] В. Сухомлинський наводить яскраві приклади про

те, що праця, поведінка батьків, стосунки між ними та відношення до інших людей мають могутню силу виховання.

Під час навчання в університеті студентів кілька разів відправляють на педагогічну практику в заклади дошкільної освіти. Під час цих практик майбутні педагоги-вихователі виконують різні завдання. Особливе місце посідає завдання «Робота з батьками». Студенти-практиканти повинні спостерігати за роботою з батьками, яку проводять досвідчені педагоги та спробувати свої сили у цьому напрямку. Використовуючи всі свої знання та вміння, отримані на заняттях, майбутні вихователі повинні донести батькам, що якісні зміни у розвитку особистості дитини відбуваються лише у тому випадку, якщо до дитини ставляться з розумінням, поважають її права та обов'язки, люблять, підтримують у складних ситуаціях.

Крім порад, які стосуються розумового розвитку дітей [3], майбутні вихователі рекомендують батькам ознайомитись з доробком вітчизняних педагогів, зокрема В.Сухомлинського. Його любов до дітей, невтомна багаторічна праця педагога, повага до батьків кожного свого вихованця послужить, можливо (і ми на це маємо велику надію), «лакмусовим папірцем» чи «катализатором» того виховання, яке відбувається у сучасних українських сім'ях.

Є сотні професій і спеціальностей: одні будують дорогу, другі будують житло, треті вирощують хліб, четверті лікують людей та багато інших важливих і потрібних. Але є універсальна – найскладніша та найбагатродніша, єдина для всіх, і в той же час, особлива та неповторна для кожного – це творіння людини [4]. Кожна мить цієї роботи, яка носить назву виховання, це творіння майбутнього та погляд в майбутнє.

Література

1. Історія педагогіки / За ред. проф. М. В. Левківського, докт. пед. наук О.А.Дубасенюк. – Житомир: Житомирський державний педагогічний університет, 1999. – 336 с.

2. Історія дошкільної педагогіки : навчально-методичний посібник до курсу / Наталія Салига. – 2-ге вид., виправл., доп. – ІваноФранківськ, 2016. – 96 с.

3. Коваленко О. А. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї та початкової школи у математичному розвитку дітей / О. А. Коваленко // Сучасне дошкільня у контексті інтеграції до європейського освітнього простору: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції (2-3 жовтня 2018 р.). – Черкаси : ЧНУ імені Б. Хмельницького, 2018. – 129 с.

4. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://nsportal.ru/node/21540/2011/10/sukhomlinskiy-va-roditelskaya-pedagogika>

К. Г. Кондрашова
Черкаси, Україна

ПРЕВЕНТИВНІ ДІЇ ВЧИТЕЛЯ ЯК ЗАСІБ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ

Підвищення вимог до сучасної освіти, її нові критерії якості обумовлюють необхідність реформування усіх складових її системи. Важливою ланкою на шляху є початкова освіта, якість якої обумовлена педагогічним професіоналізмом і майстерністю вчителя. Не випадково у Концепції розвитку початкової освіти відмічається «на шляху розвитку інформаційного суспільства, якісна освіта стає одним з головних чинників успіху, а педагог одночасно і об'єктом, і провідником позитивних змін» [1, с.2]. Серед актуальних проблем, які потребують розв'язання, є дисбаланс між суспільним запитом на кваліфікованих педагогів, перспективами розвитку суспільства, глобальними технологічними змінами та існуючою системою педагогічної освіти, спроможності педагогів до реалізації освітніх реформ і будівництва нової Української школи. Чинниками подолання цього дисбалансу є розробка нової тактики, моделі та методики професійного розвитку педагогів, які все ще зорієнтовані на формальне дотримання встановлених вимог, а не на особистісне та професійне зростання, закріплення установки на професійний успіх і творчу працю.

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» передбачає пошук нових моделей навчання, нових підходів навчально-виховного процесу і превентивних дій вчителя як засобу педагогічної підтримки школяра в його особистісному розвитку.

Модернізація освітніх програм спрямована на посилення особистісно-орієнтованої і практичної складової у діях сучасного вчителя, запровадження дитиноцентризму та педагогіки партнерства, що ґрунтується на співпраці учня і вчителя, його превентивних діях як способу розвитку індивідуальності учня.

Аналіз педагогічної практики дозволяє говорити про те, що основою традиційного педагогічного процесу є корекційна діяльність вчителя, перевага корекційних методів у його роботі. Сенс такої діяльності полягає в тому, що в учнів виявляють проблеми, недоліки в навчанні та поведінці, а потім за допомогою спеціальних вправ, завдань, індивідуальних методів впливу на учня вони переборюються. Корекційні способи впливу на учня ігно-

Наукове видання

**ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД
РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

Збірник матеріалів
III всеукраїнських педагогічних читань,
присвячених 100-річчю з дня народження Василя Сухомлинського

*Редагування і комп'ютерна верстка:
К. М. Гнезділова*

Підписано до друку 06.11.2018.
Формат 60x84/8. Папір книжк. Гарнітура Times.
Ум. др. арк 26,74. Наклад 150 прим.

Це видання надруковано на папері
із деревини відповідної нормам
екологічного лісовикористання

Видавець ФОП Гордієнко Є.І.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і
розповсюджувачів видавничої продукції

Серія ДК № 4518 від 04.04.2013 р.

Україна, 18000, м. Черкаси

тел./факс: (0472) 56-56-12, (067) 444-28-94

e-mail: book.druk@gmail.com